

“Carlsberg Group” Təchizatçı və Lisenziatın Davranış Kodeksi

Giriş

Öhdəliyimiz

“Carlsberg Group” etik biznes praktikaları tərtib edib həyata keçirməklə və davamlı bir gələcək təmin etməklə cəmiyyət və ətraf mühitə müsbət töhfə verməkdə qərarlıdır. Biz etik biznes olmaqla fəxr edirik və öz təchizatçılarımızdan, lisenziatlarımızdan və distribüterlərimizdən (**Təchizatçı(lar)**) standartlarımızı bölüşmələrini gözləyirik. Bunu etməklə biz öz səhmdarlarımız və müəyyən tərəfdaşlarımız, o cümlədən işçilərimiz və biznes tərəfdaşlarımız və fəaliyyət göstərdiyimiz cəmiyyətlər üçün dəyər yaratmağa çalışırıq.

“Carlsberg Group” Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsini dəstəkləyir və Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Qlobal Sazişini imzalayan tərəflərdən biridir, bu isə o deməkdir ki, biz aşağıdakı vacib sahələrdə 10 prinsipə əməl edirik: əmək və insan hüquqları; sağlamlıq və təhlükəsizlik; ətraf mühit; biznes etikası (o cümlədən korrupsiya əleyhinə fəaliyyət). Bundan əlavə, “Carlsberg Group” güclü və ədalətli rəqabəti dəstəkləyir və işçilərlə üçüncü şəxslərin fərdi məlumatlarını lazımi qaydada qoruduğuna inanır.

Əhatə dairəsi

Bu Kodeks bütün Təchizatçılara şamil olunur və bu səbəbdən o, “Carlsberg Group”-un üzvü ilə Təchizatçı arasında bağlanan hər hansı bir müqavilənin ayrılmaz, vacib bir hissəsini təşkil edir.

Bundan başqa, bu Kodeks Təchizatçının bütün işçilərinə və təchizat zəncirinə də şamil olunur. Öz işçilərinin, alt-təchizatçılarının, subpodratçılarının və ya alt-lisenziatlarının və onun adından çıxış edən digər üçüncü şəxslərin bu Kodeksi pozmadıqlarından əmin olmaq Təchizatçının məsuliyyətidir. “Carlsberg Group” bu Kodeksin adekvatlığını və davamlı effektivliyini müntəzəm şəkildə nəzərdən keçirəcək və nəticədə edilən hər hansı düzəlişlər barədə Təchizatçılara məlumat verəcək.

Uyğunluq

Təchizatçı tətbiq edilən qanun və tənzimləmələrə (**Tətbiq edilən qanunlar**) əməl etməlidir. Bu Kodeks qanun və tənzimləmələrdən başqa “Carlsberg Group”-un öz müştərilərindən qəbul etmələrini tələb etdiyi davranış qaydalarını da müəyyən edir.. Təchizatçı tələb üzrə bu Kodeksə və Tətbiq edilən qanunlara əməl etdiyini sübut edə bilməlidir.

“Carlsberg Group” davamlı olaraq inkişaf etməyə çalışır və Təchizatçılarla uzunmüddətli, müştərəklə əlaqələrin biznesimiz üçün əhəmiyyətli olduğuna inanır. Biz səmimi və açıq ünsiyyəti dəyərləndiririk və şəffaflığın uğurlu biznes əlaqələri üçün vacib olduğuna inanırıq.

Bu Kodeksə uyğunsuzluq halında Təchizatçı: (i) dərhal “Carlsberg Group”-un müvafiq ali rəhbərliyinə və/və ya hüquqi təmsilçisinə məlumat verməli; və (ii) bu kimi uyğunsuzluğu düzəltməlidir. “Carlsberg Group” Təchizatçının bu Kodeksə əməl edib-etmədiyini yoxlamaq hüququna malikdir və Təchizatçı “Carlsberg Group”-un əmlak və məlumatlardan istifadə etməsi üçün lazımi icazəni verməlidir.

“Carlsberg Group” bu Kodeksə əməl etməyən istənilən Təchizatçı ilə bağlanan müqavilələrə xitam vermək (hər hansı bu kimi müqavilədə bunun əksini nəzərdə tutan hər hansı müddəaya baxmayaraq və Təchizatçının üzərinə hər hansı bir məsuliyyət qoymadan) və ya biznesi həyata keçirməkdən imtina etmək hüququnu özündə saxlayır.

1. Əmək və insan hüquqları

1.1. Qeyri ayrı seçkilik

Təchizatçı irq, rəng, cins, dil, din, siyasi və ya digər fikir, kasta, milli və ya sosial mənşə, mülkiyyət, doğum, birlik mənsubiyyəti, cinsi oriyentasiya, yaş əlillik və ya hər hansı digər fərqləndirici xüsusiyyətlərinə görə işçiləri arasında ayrı-seçkilik yaratmamalıdır.

İşə götürmədən tutmuş işə xitam vermə və təqaüdə çıxmaya qədər məşğulluqla bağlı istənilən qərarlar yalnız qanuni, qeyri ayrı-seçkilik meyarları əsasında verilməlidir.

1.2. İcbari əmək

Təchizatçı: (i) hər hansı formada icbari / qul əməyi və ya insan alverində iştirak etməməli və ya yararlanmamalıdır; (ii) quldarlıq və insan alveri ilə mübarizə ilə əlaqədar bütün Tətbiq edilən qanunlara əməl etməlidir; və (iii) uyğunluğu təmin etmək üçün öz siyasət və prosedurlarını saxlamalıdır; (iv) öz subpodratçıları, təchizatçıları və digər təchizat zənciri iştirakçıları üçün kompleks yoxlama prosedurları həyata keçirməklə öz təchizat zəncirində heç bir quldarlıq və ya insan alverinin olmamasını təmin etməlidir; və (v) müvafiq Tətbiq edilən qanunların pozuntusu və ya potensial pozuntusundan və yaxud da "Carlsberg Group" ilə bağlanmış hər hansı bir müqavilə ilə əlaqəsi olan bir təchizat zəncirində hər hansı faktiki və ya şübhəli quldarlıq və ya insan alveri hadisəsindən xəbər tutan kimi "Carlsberg Group"-a məlumat verməlidir.

1.3. Uşaq əməyi

Təchizatçı uşaq əməyi ilə məşğul olmamalı və ya onun istifadəsindən yararlanmamalıdır. Təchizatçının bütün tam-ştat işləyən işçiləri ən aşağı 15 yaşda və ya Tətbiq edilən qanuna əsasən məşğulluq üçün tələb olunan minimal yaşda (hansı daha çoxdursa) olmalıdır. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının inkişaf etməkdə olan ölkələr üçün istisnalarına əsasən işləmək üçün tətbiq edilən minimal yaş həddi 14 olarsa, bu aşağı yaş həddi tətbiq ediləcək.

18 yaşına çatmamış işçiləri onların sağlamlığı, təhlükəsizliyi və ya əxlaq tərbiyəsini təhlükə altına ala biləcək təhlükəli iş tələb edən vəzifələrə işə götürməməlidir.

1.4. Həmkarlar ittifaqları yaratma və kollektiv sövdələşmələr aparma azadlığı

Təchizatçı işçilərin hədə-qorxu, narahatçılıq və ya işə xitam vermə kimi cəza tədbirlərindən qorxmadan öz qarşılıqlı maraqlarını dəstəkləmək üçün həmkarlar ittifaqı və ya öz seçimlərindən asılı olaraq digər bir təşkilata qoşulmaq (və ya qoşulmamaq) və kollektiv sövdələşmələr bağlamaq hüquqlarına hörmət etməlidir.

1.5. Narahatçılıq

Təchizatçı işçiləri: onların iş yerində iş yoldaşları və ya rəhbərləri tərəfindən hər hansı bir fiziki; şifahi; seksual və ya psixoloji təzyiq; dələduzluq; və yaxud təhqir və ya təhdid hərəkətlərindən qorunmalıdır.

1.6. İş saatları, müavinət və əmək haqları

Təchizatçı minimum əmək haqqı, iş saatları, normadan artıq işləmə və müavinətlərlə əlaqədar ən sərt Tətbiq olunan qanunlara və ya sənaye standartlarına əməl etməlidir.

Təchizatçının işçilərindən müntəzəm əsasda normadan artıq işləmə də daxil olmaqla, həftədə 60 saatdan artıq işləmək (və yaxud Tətbiq edilən qanunlarla icazə verilən müntəzəm saatlar üzrə həddən artıq və normadan artıq işləmə) tələb olunmamalıdır.

Normadan artıq iş üçün əmək haqları müntəzəm əsasda qanuni ödəniş vasitəsi ilə ödənilməlidir. Təchizatçının işçiləri yeddi gündə ən azı bir gün istirahət etmək hüququna malik olmalıdırlar və onlara iş zamanı məqbul fasilələr, növbələr arasında işə kifayət qədər istirahət vaxtları verilməlidir.

1.7. Ödənişli məzuniyyət

Təchizatçı bütün işçilərin xəstəliyə görə məzuniyyət və illik məzuniyyət hüququ, habelə Tətbiq olunan qanunlara uyğun olaraq yeni doğulmuş və ya yeni övladlığa götürülmüş uşağa baxmaq məcburiyyətində qalan işçilər üçün valideyn məzuniyyəti hüququna malik olmalarını təmin etməlidir. Bu məzuniyyətdən istifadə edən işçilər nəticədə işdən çıxarılmamalı və ya işdən çıxarılmə təhlükəsi ilə üz-üzə gəlməməlidir.

1.8. İşçi müqavilələri

Təchizatçı bütün işçilərini yazılı, başa düşülən və hüquqi cəhətdən icbari bir əmək müqaviləsi ilə təmin etməlidir.

2. Əməyin mühafizəsi və təhlükəsizlik texnikası

Təchizatçı özünün və podratçılarının öz işçilərini təhlükəsiz və sağlam iş mühiti, o cümlədən əməl ediləcək qayda və prosedurlar, istifadə ediləcək qoruyucu avadanlıqlar və vəzifələrini təhlükəsiz şəkildə icra etmələri üçün lazım olan təlimlərlə təmin etdiyindən əmin olmalıdır. Bundan əlavə, Təchizatçı işçilərə (və onun yerlərində olan digər şəxslərə) və ətraf mühitə təhlükə yaradan hər hansı bir təhlükəni fəal şəkildə aşkar etməli, aradan qaldırılmalı və ya ona adekvat şəkildə nəzarət etməlidir. Təchizatçı işçilərin və onun fəaliyyətinin təsir etdiyi digər şəxslərin qorunması üçün adekvat tədbirləri açıq şəkildə müəyyən edən planlar hazırlamalı və həyata keçirməlidir.

2.1. Sistemlər, sənədlər və qəzalar

Təchizatçı Tətbiq olunan qanunlara uyğun olaraq aşağıdakılar üçün effektiv sistemlər hazırlamalı və saxlamalıdır: (i) müvafiq sağlamlıq və təhlükəsizlik məsələlərində işçilərə məlumat və məsləhət vermək; və (ii) istehsalatda baş verən qəzalar, xəsarətlər, xəstəliklər və iş yerlərində əməyin mühafizəsi və təhlükəsizlik texnikası risklərinə bilinən məruz qalma halları barədə dəqiq qeydlər aparmaq.

2.2. Fövqəladə hallarda cavab prosedurları

Təchizatçı öz işçilərinə, sahələrə və ya yaxın ətrafa təsir edən əməyin mühafizəsi və təhlükəsizliklə bağlı bütün fəvqəladə hallarda və istehsalat qəzalarında effektiv cavab tədbirləri görmək üçün fəvqəladə vəziyyət prosedurları hazırlamalı və saxlamalıdır.

2.3. "Carlsberg Group" sahələrində ikən əməyin mühafizəsi və təhlükəsizlik texnikası tələbləri

Təchizatçı və onun podratçılarının işçiləri "Carlsberg Group" sahələrinə baş çəkərkən və ya iş icra edərkən "Carlsberg Group"-un əməyin mühafizəsi və təhlükəsizlik texnikası qaydalarına və prosedurlarına ciddi şəkildə əməl etməlidirlər.

3. Ekoloji davamlılıq

Təchizatçı öz fəaliyyətinin, məhsul və xidmətlərinin ətraf mühitə təsiri ilə əlaqədar qüvvədə olan bütün Tətbiq edilən qanunlara və digər tələblərə əməl etməli və onları yeniləməlidir. Təchizatçı bütün müvafiq işçilərə davamlı təlim keçilməsi və öz biznes fəaliyyətində effektiv əməliyyat nəzarəti və monitorinqi yolu ilə ekoloji tənzimləmələrə əməl olunmasını fəal şəkildə təmin etməlidir. Bundan əlavə, Tətbiq olunan qanunlara uyğun olaraq, Təchizatçı iqlim dəyişikliyi və suyun qorunması kimi hər hansı bir sənaye üçün vacib məsələni müəyyən etməli, nəzarət etməli və aktiv şəkildə idarə etməlidir.

3.1. Ekoloji problemlərin idarə edilməsi

Təchizatçı öz fəaliyyətinin, məhsul və ya xidmətlərinin ətraf mühitə hər hansı bir mənfi təsirinin qarşısını almağa çalışmalı və bu cür mənfi təsirləri minimuma endirmək, aradan qaldırmaq və bildirmək üçün effektiv sistemlərdən istifadə etməlidir. Təchizatçı ümumi ekoloji göstəricilərdə davamlı artımı təmin etməli və göstərməlidir və öz təchizat zənciri boyunca ekoloji göstəriciləri artırmaq üçün öz təchizatçıları ilə birgə işləməlidir.

3.2. Karbon emissiyasının idarə edilməsi

Təchizatçı öz təchizat zənciri boyunca birbaşa və dolaylı karbon izini (məs., İstixana Qaz Protokolları ilə müəyyən edilmiş CO2 emissiyaları) başa düşmək və azaltmaq üçün fəal işləməli və karbon izini azaltmaq üçün prioritet sahələri müəyyən etməlidir.

3.3. Su və tullantıların idarə edilməsi

Təchizatçı qeyri-sanitariya istehlakı üçün çoxlu miqdarda su istifadə edərsə, o, suyun qəbulunu və istehlakını tənzimləyən prosedurlar və suyun azaldılması, təkrar istifadəsi və ya təkrar emalı üçün texnologiyalar saxlamalıdır. Təchizatçı su təchizatının təhlükə altında olduğu ərazilərdə suyun idarə edilməsinə xüsusi diqqət yetirməlidir.

Təchizatçı tərəfindən yaranan çirkab suları sahədə düzgün şəkildə emal olunmalı və ya təsdiq edilmiş xarici emal qurğusuna axıdılmalıdır.

Təchizatçı xüsusi kimyəvi maddələrdən (ev təsərrüfatlarında və ya ofislərdə istifadə olunan ümumi kimyəvi maddələrdən başqa) istifadə edərsə, o: (i) təhlükəli materiallar da daxil olmaqla bu kimi kimyəvi maddələrin müəyyən edilməsi, təchizatı, saxlanması, emalı, istifadəsi, bərpası və atılması üçün adekvat prosedurlar saxlamalı və (ii) Materialın etibarlı təhlükəsizlik pasportu saxlamalıdır.

Təhlükəli tullantılar səlahiyyətli orqanlar tərəfindən icazə verilmədiyi və təsdiq edilmədiyi müddətcə zibilxana sahələrinə atılmamalı və ya sahədə yandırılmamalıdır. Təhlükəsiz tullantılar zibilxana sahələrinə atılarsa və ya sahədə yandırılırsa, Təchizatçı bütün Tətbiq olunan qanunlara əməl etməlidir.

Təchizatçı hava emissiyaları (iyli maddələr də daxil olmaqla), səs-küy çirklənməsi, torpağın çirklənməsi (tarixi və ya cari çirklənmə təhlükələri də daxil olmaqla), su qəbulu, yeraltı və səth sularına axıtmalar, tullantıların emalı və atılması ilə əlaqədar Tətbiq olunan qanunlara əməl etdiyindən əmin olmalıdır.

4. Biznes etikası

4.1. Korrupsiya və rüşvətxorluq

Təchizatçı öz biznes fəaliyyəti ilə əlaqədar korrupsiya ilə mübarizəyə dair bütün Tətbiq olunan qanunlara riayət etməli və xüsusilə aşağıdakıları etməməlidir: (i) hər hansı bir dövlət rəsmisinə, biznes tərəfdaşına və ya hər hansı digər bir üçüncü şəxsə birbaşa və ya dolay yolla hər hansı dəyərli bir şey vəd etmək, təklif etmək və ya verməklə qanunsuz üstünlük əldə etməyə çalışmaq; və ya (ii) ədalətsizcəsinə düzgün olmayan üstünlüklər əldə etmək və ya digər şəkildə öz işgüzar əlaqələrinin nəticələrinə təsir etmək məqsədilə hər hansı digər formada korrupsiya, qəsb, mənimsəmə və ya saxtakarlıqla məşğul olmaq. Təchizatçı bütün müvafiq işçilərin və üçüncü şəxslərin Tətbiq olunan Qanunları bilmələrini və onlara əməl etmələrini təmin etməlidir.

4.2. Hədiyyələr və əyləncə

Təchizatçı biznes qərarlarına təsir etmək məqsədilə "Carlsberg Group"-da hər hansı bir işçiyə və ya digər həmkarlara hədiyyələr, ekstravaqant əyləncə və ya qonaqpərvərlik xidməti təklif etməməli, maliyyələşdirməməli və ya bağışlamamalıdır. Təchizatçı "Carlsberg Group" işçilərinə təklif edilən hər hansı hədiyyə və əyləncə xidmətinin aşkar olmasını və qanuni biznes əsaslandırmasına malik olmasını təmin etməlidir. İstənilən halda Təchizatçı "Carlsberg" satınalma təşkilatında çalışan "Carlsberg Group" işçilərinə hər hansı hədiyyə, əyləncə, qonaqpərvərlik və ya səyahət xidmətləri təklif etməməlidir.

4.3. Maraqların toqquşması

"Carlsberg Group" işçilərinin şəxsi maraqları onların obyektiv şəkildə çıxış etmək və "Carlsberg Group"-un maraqlarını maksimal dərəcədə təmsil etmək bacarıqlarına təsir edə bilərsə, işçilər maraq toqquşmasına məruz qala bilər. Təchizatçı belə bir maraq toqquşması yaradan və ya belə bir maraq toqquşmasının əsaslı şəkildə qəbul edilə biləcəyi bir fəaliyyətlə məşğul olmamalıdır. Təchizatçı bu tip hər hansı maraqların toqquşması halının qarşısını almaq üçün dərhal ölçü götürməlidir.

5. Rəqabət və ədalətli ticarət

Təchizatçı öz obyektini kimi malik olduğu və ya rəqabətin qarşısının alınmasına və ya məhdudlaşdırılmasına təsir edən və/və ya rəqabət və ya ədalətli ticarətlə bağlı Tətbiq edilən qanunları pozan hər hansı bir müqavilə (yazılı və ya şifahi) bağlamamalı hər hansı bir fəaliyyət forması ilə məşğul olmamalıdır.

6. Məlumatların qorunması

Təchizatçı məlumatların qorunması və şəxsi məlumatların emal edilməsi ilə əlaqədar bütün Tətbiq edilən qanunlara əməl etməlidir.